

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Orquestra
simfònica
del Vallès

NOVENA BEETHOVEN

SIMFÒNICS AL PALAU
2021|2022

DISSABTE, 4 JUNY 2022 – 18.30 h
Palau de la Música Catalana - Sala de Concerts

NOVENA DE BEETHOVEN

Marta Mathéu soprano
Marga Cloquell mezzosoprano
Antoni Lliteres tenor
Elías Arranz baríton

**Cor de Cambra del Palau
de la Música Catalana**
(Xavier Puig, director)

**Cor de Cambra de la
Diputació de Girona**
(Isabel Mantecón, directora)

Cor Maragall
(Sara Pujolràs, directora)

Edmon Colomer
director

**Orquestra
Simfònica del Vallès**

I PART

XAVIER MONTSALVATGE (1912-2002)
Cant espiritual

II PART

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)
Novena simfonia, en re menor, op. 125, "Coral"
I. Allegro ma non troppo, un poco maestoso
II. Scherzo. Molto vivace
III. Adagio molto e cantabile
IV. Finale. Presto. Allegro assai

Durada aproximada: 90 minuts

Palau
de la Música
Catalana
2022-2023

Simfònics
al Palau
Abona't a la
27a temporada

Simfonia del Nou Món de Dvořák
La Patètica de Txaikovski
Ennio Morricone & Nino Rota
Bolero de Ravel
El amor brujo de Falla
Marco Mezquida & Bernstein
Madama Butterfly de Puccini
Don Giovanni de Mozart
Xavier Sabata & Vespres d'Arnadí
Simfonia Júpiter de Mozart
La Novena de Beethoven
Carmina Burana

Orquestra
simfònica
del Vallès

PALAU
DE LA MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

Consulta la
programació del cicle a
www.palaumusica.cat/osvalles
www.osvalles.com

Amb la col·laboració de:

 Sabadell
Fundació

Amb el suport de:

**Ajuntament
de Barcelona**
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Inaem
Institut Nacional d'Art Escènic

MÉS BEETHOVEN, SI US PLAU!

El 9 d'abril de 1960 es va estrenar, al Palau de la Música Catalana, *Cant espiritual*, la cantata per a cor mixt i orquestra —basada en el poema homònim de Joan Maragall— amb què Xavier Montsalvatge havia guanyat el premi Lluís Millet en el concurs del cinquantenari d'aquesta joia modernista. A *Cant espiritual* Maragall reflexiona sobre la bellesa del món, la vida humana i el sentit de la mort des d'una òptica marcadament panteïsta —quasi herètica—, que concordava molt amb el pensament d'Heràclit i les tesis de Giordano Bruno. En paraules del mateix compositor, “el poema semblava que demanava les veus d'un conjunt polifònic i la força d'una orquestra per fer més patent la seva poderosa expressivitat”, i definia la seva composició com “un poema en què els efectes orquestrals glosen —de vegades precedeixen— la trama dels temes, a la qual les veus donen una estructura harmònica d'acord amb el sentit emocional al text”. L'obra és un homenatge al poeta Maragall.

El 1802, Beethoven toca fons: “Vosaltres que em considereu un ésser odiós [...] ignoreu la causa secreta de la meua aparença. [...] Amb un caràcter ardent i actiu, acostumat a la diversió de la vida de societat, m'he hagut d'aïllar i viure en solitud. [...] Que trista aquesta experiència de la sordesa! [...] Absolutament sol, [...] únicament l'art m'ha fet viure. [...] Divinitat, tu que pots veure des d'allà dalt al fons de la meua ànima, saps que estic ple d'amor a la humanitat” (Beethoven, fragments del *Testament de Heiligenstadt*, 1802).

Refugiat en l'art, Beethoven explora els valors de l'humanisme, i en la *Novena* simfonia obre camins fins aleshores desconeguts. Cal entendre aquesta simfonia com un ens en què el més innovador no és el quart moviment, pròpiament, sinó tot el procés que, des de la primera nota, ens porta indefectiblement cap a l'explosió final.

L'inici del primer moviment és ja tot un misteri: una concatenació de quintes neutres, al·lusives al caos còsmic, ens aboca al primer tema, dur i contundent. El segon tema, més amable, actua de contrapès. És, com en la vida d'una persona, l'anar i venir constant d'un extrem a l'altre: la desesperació i l'esperança, el blanc i el negre, el dolor i el plaer...

El segon moviment —el més terrenal— és un scherzo, de caràcter dansaire, que ens invita a ballar i ens mostra els petits plaers que ens fan la vida més suportable però, alhora, ens aparten del que és realment essencial.

El tercer moviment —d'un lirisme i una bellesa insuperables— és el que dona tot el sentit a l'obra i on hi ha la veritable revolució. Arriba el moment de la transformació interior, de despul·lar-se davant la humanitat, d'empatitzar amb els que ho passen pitjor que nosaltres mateixos. Només podem unir-nos en el gran bes universal quan ens desempalleguem del nostre ego.

I, finalment, només després d'aquest viatge intern estem preparats per cantar l'*Himne a la joia*, filla de l'Elisi, per fondre'ns en una fraternal abraçada sense fi, per fruir amb l'explosió de llibertat d'aquesta eina beethoveniana contra la incomunicació.

Tots els homes som germans!

Que el nostre concert sigui consol per a les persones que pateixen.

Si el món ja és tan formós, Senyor, si es mira amb la pau vostra a dintre de l'ull nostre, què més ens podeu dar en una altra vida?

Perxò estic tan gelós dels ulls, i el rostre, i el cos que m'he donat, Senyor, i el cor que s'hi mou sempre... i temo tant la mort!

¿Amb quins altres sentits me'l fareu veure aquest cel blau damunt de les muntanyes, i el mar immens, i el sol que pertot brilla? Deu-me en aquests sentits l'eterna pau i no voldré més cel que aquest cel blau.

Aquell que a cap moment li digué “—Atura't” sinó al mateix que li dugué la mort, jo no l'entenc, Senyor; jo, que voldria aturar a tants moments de cada dia per fé'ls eterns a dintre del meu cor!... O és que aquest “fer etern” és ja la mort? Mes llavors, la vida, què seria? ¿Fora només l'ombra del temps que passa, i la il·lusió del lluny i de l'a prop, i el compte de lo molt, i el poc, i el massa, enganyador, perquè ja tot ho és tot?

Tant se val! Aquest món, sia com sia, tan divers, tan extens, tan temporal; aquesta terra, amb tot lo que s'hi cria, és ma pàtria, Senyor: i ¿no podria esser també una pàtria celestial? Home só i és humana ma mesura per tot quant puga creure i esperar: si ma fe i ma esperança aquí s'atura, me'n fareu una culpa més enllà? Més enllà veig el cel i les estrelles, i encara allí voldria esser-hi hom: si heu fet les coses a mos ulls tan belles, si heu fet mos ulls i mos sentits per elles, per què aclucà'ls cercant un altre com? Si per mi com aquest no n'hi haurà cap! Ja ho sé que sou, Senyor; pro on sou, qui ho sap?

Tot lo que veig se vos assembla en mi... Deixeu-me creure, doncs, que sou aquí. I quan vinga aquella hora de temença en què s'acluin aquests ulls humans, obriu-me'n, Senyor, uns altres de més grans per contemplar la vostra faç immensa. Sia'm la mort una major naixença!

Joan Maragall, *Cant espiritual*

Lluís Cabal

Violista fundador de l'OSV i divulgador musical

Al cicle Simfònics al Palau
col·labora:

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO DE ESPAÑA
Ministerio de Cultura
Inaem

Patrocinadors i col·laboradors
principals de l'OSV

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

Diputació de Girona

Ajuntament
de Sabadell

B Sabadell
Fundació

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

moventia
fundació de la música

Col·laboradors de l'OSV

UB
Universitat Autònoma
de Barcelona

MARESME
MUSEU D'ART I D'ARQUITECTURA

BENVIC

idneo

FUNDACIÓ
OPERA
CATALUNYA

Mèdia partners

LAVANGUARDIA

Cat Música

REVISTA
MUSICAL
CATALANA

4401
classica
& jazz

NÚVOL

Melómano

L'OSV forma part de **clade**

Troba'ns a:
www.palaumusica.cat
www.osvalles.com

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana

El Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana és un dels cors professionals més prestigiosos de l'Estat espanyol. Va ser creat per l'Orfeo Català l'any 1990 amb la missió de difondre la música coral universal, promoure la recuperació del patrimoni musical català i fomentar la nova creació. Van ser-ne directors titulars Jordi Casas i Bayer i Josep Vila i Casañas. Des del setembre del 2016 Simon Halsey n'assumeix el càrrec de director artístic, i des del 2018 Xavier Puig, el de director principal. Jordi Armengol n'és el pianista.

Als seus components se'ls exigeix un alt nivell vocal i artístic, aspectes que aporten al grup un potencial que el converteix en un cor de gran qualitat. Ha estat dirigit per grans mestres, com R. Jacobs, M. Minkowski, K. Nagano, S. Rattle, G. Dudamel, D. Barenboim, Ch. Rousset, V. Jurowski, D. Gatti i S. Carrington, i ha col·laborat amb els cantants Philippe Jaroussky i Mark Padmore. Des de l'any 2010 és membre de The European Network for Professional Chamber Choirs (TENSO).

Aquesta temporada col·laborarà per segona vegada amb el Monteverdi Choir i John Eliot Gardiner, amb l'oratori *L'enfance du Christ* de Berlioz, i amb Europa Galante i Fabio Biondi, amb *L'Orfeo* de Monteverdi; el març del 2022 viatjarà a Budapest, al festival Műpa, amb un programa d'ensalades i madrigals del Renaixement català. També cal destacar la *Passió segons sant Joan* de Bach, sota la direcció de Xavier Puig, i les estrenes de *Reconnaissance* de K. Saariaho i *Invocation to the Earth* de X. Pagès Corella, sota la direcció de Simon Halsey.

Edmon Colomer director

Edmon Colomer fou director titular de l'Orquestra Simfònica del Vallès entre els anys 2002 i 2005. També ha estat director de les orquestres Simfònica de Balears, Simfònica de Tenerife, Filharmònica de Màlaga, Orchestre de Picardie (França) i Daejeon Philharmonic (Corea del Sud). L'any 1983 creà la Jove Orquestra Nacional d'Espanya, i l'any 1988, l'Orquestra de Cadaqués. Ha dirigit en els cinc continents i ha enregistrat per als segells discogràfics Auvidis-Naïve, Assai, Harmonia Mundi, Calliope, Triton, Naxos, Ensayo, Virgin i Philips. Es consideren versions de referència *Atlàntida* i *El amor brujo* de Falla, *La pesta* de Gerhard, el *Concerto pour orgue* de Poulenc i el *Concierto de Aranjuez* de Rodrigo amb Paco de Lucía. L'any 2002 el Ministeri de Cultura francès li va concedir la distinció Chevalier dans l'Ordre des Palmes Académiques. És membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi i també ho ha estat del Consell Nacional de la Cultura i les Arts (2019-2021). Darrerament, ha estat comissari de l'Any Robert Gerhard 2020-2021.

Orquestra Simfònica del Vallès (OSV)

Va néixer el 1987 en el si de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell i molt aviat s'estructurà com una societat anònima laboral, en què els treballadors en són alhora els propietaris. La seva activitat se centra a la ciutat de Sabadell, amb una temporada pròpia i com a orquestra del circuit Òpera a Catalunya, i al Palau de la Música Catalana, amb el cicle de concerts Simfònics al Palau. N'han estat directors titulars Albert Argudo, Jordi Mora, Salvador Brotons, Edmon Colomer, David Giménez Carreras, Rubén Gimeno i James Ross. Des del setembre del 2018 ho és Xavier Puig. Ha rebut el Premi Nacional de Música 1992, atorgat per la Generalitat de Catalunya, i la Medalla d'Honor 2012 de la ciutat de Sabadell.